

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobkyně: **J. H.**,
sídlem Š. 27, L. u M. K.
zastoupena Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29.8.2016, č.j. JMK 130616/2016, sp.zn. S-JMK 106135/2016/ODOS/Př,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29.8.2016, č.j. JMK 130616/2016, sp.zn. S-JMK 106135/2016/ODOS/Př, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 2.2.2016, č.j. ODSČ 90369/15-43, sp.zn. ODSČ-90369/15-LA/V, kterým bylo rozhodnuto o správním deliktu žalobkyně podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítá, že z výroku prvostupňového rozhodnutí nevyplývají všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu, který je žalobkyni kladen za vinu. Z výroku neplyne, že by řidič vozidla žalobkyně užil chodník. Skutek navíc dle žalobkyně není ve výroku popsán dostatečně určitě a hrozí tak záměna skutků; řidič s vozidlem na daném místě nejdříve zastavil, a až posléze stál. Žalovaný ani prvostupňový správní orgán se nezabývali tím, zda dané místo bylo chodníkem. Žalobkyně uvedla odkazy na judikaturu, ze které vyplývá, že ve správním řízení musí být postaveno najisto, zda šlo o chodník, a toto důkazní břemeno nese správní orgán. Žalobkyně dále namítá, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen. Podle žalobkyně byla krácena na právu na spravedlivý proces, neboť ani žalovaný před vydáním napadeného rozhodnutí nenařídil ústní jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za účasti žalobkyně; žalobkyně nebyla poučena o tom, že se dokazování mimo ústní jednání může zúčastnit. Ač o to žalobkyně (její zmocněnec) v odvolání žádala, nebylo jí sděleno, kdo je oprávněnou úřední osobou. Žalovaný tedy postupoval v rozporu s § 15 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a napadené rozhodnutí je proto nezákonné. Zmocněnec žalobkyně vystupuje ve větším množství případů, a žalobkyně proto považuje oprávněnou úřední osobu za podjatou. Žalobkyně vyčkávala s doplněním odvolání až do okamžiku poskytnutí informací o oprávněných úředních osobách. Povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanoví nesplnitelnou povinnost a je tak podle žalobkyně v rozporu s ústavou.
3. Žalobkyně tedy z uvedených důvodů navrhuje napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušit pro nezákonnost. Na tomto procesním postoji žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Obsah vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že výrok prvostupňového rozhodnutí je dostatečně určitý. Z fotografií žurnalizovaných ve správním spisu je podle žalovaného zřejmé, že vozidlem byl užit chodník; nadto žalovaný uvedl, že žalobkyně tuto argumentaci vznesla až v rámci žaloby a žalovaný se proto s takto uplatněnou argumentací nemohl

v napadeném rozhodnutí vypořádat. Odpovědnost za správní delikt podle žalovaného nezanikla. Žalobkyně nebyla krácena tím, že prvostupňový správní orgán nenařídil ústní jednání. Oprávněná úřední osoba byla podle žalovaného uvedena v napadeném rozhodnutí; blanketní odvolání bylo zmocněncem žalobkyně doplněno. Povinnost stanovená § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu podle žalovaného není v rozporu s ústavním pořádkem.

5. Žalovaný tedy navrhuje, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta, a na tomto procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
7. Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno v mezích uplatněných žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s.ř.s.
8. Žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
9. Zdejší soud musel nejprve posoudit, zda odpovědnost žalobkyně za správní delikt zanikla plynutím času již před pravomocným skončením správního řízení, jak tvrdí žalobkyně. To by ostatně zdejší soud byl povinen zkoumat i z úřední povinnosti. V případě, že by soud dospěl k závěru o zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt, bylo by již neúčelné posuzovat další v žalobě uplatněné námitky.
10. Přestože je zákonodárcem zvolená objektivní odpovědnost provozovatele vozidla s možností liberace v tuzemském právním řádu (u fyzické osoby) neobvyklá, není podle zdejšího soudu nepřipustná (protizákonná či dokonce protiústavní); ostatně to uvedl i Ústavní soud v plenárním nálezu ze dne 16.5.2018, sp.zn. Pl. ÚS 15/16. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Z napadeného rozhodnutí soudu plyne, že ke spáchání správního deliktu mělo dojít dne 8.10.2014. Novela zákona o silničním provozu (zákon č. 230/2014 Sb.), kterou byla délka prekluzivní lhůty (§ 125e odst. 5) u správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu teprve výslovně upravena, nabyla účinnosti až dne 7.11.2014, tj. až po spáchání správních deliktů. Nově odpovědnost fyzické osoby – provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (§ 125e odst. 3 a odst. 5 zákona o silničním provozu). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.5.2017, č.j. 3 As 114/2016-46, plyne, že novelizace zákona o silničním provozu dopadá také na správní delikty provozovatele vozidla, které byly spáchány před účinností novely zákona o silničním provozu (7.11.2014). Navíc i před novelizací zákona o silničním provozu, kterou byla délka prekluzivní lhůty u správního deliktu provozovatele výslovně upravena, se na tuto prekluzivní lhůtu § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu vztahoval (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.10.2017, č.j. 3 As 266/2016-28).

11. Napadené rozhodnutí bylo vypraveno dne 31.8.2016, právní moci nabylo téhož dne. Je tak zřejmé, že ve věci bylo rozhodnuto do 4 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán. Správní řízení bylo zahájeno dne 9.7.2015, v tento den byl žalobkyni doručen příkaz ze dne 7.7.2015, č.j. ODSČ-90369/15-11. Podmínka zahájení řízení do 2 let ode dne, kdy se prvostupňový správní orgán o spáchání správního deliktu dozvěděl, byla tedy také splněna.
12. Zdejší soud nepřehlédl, že dne 1.7.2017 nabyt účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový přestupkový zákon“). Podle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nový přestupkový zákon tedy na posouzení zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt v nyní posuzované věci nic nemění. Řízení o správním deliktu má trestní charakter, a proto je nutné zohledňovat základní zásady trestního práva. Stěžejní trestní zásadou je pravidlo, že odpovědnost za trestný čin se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání trestného činu; pozdější právní úpravy lze použít pouze tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Tuto zásadu převzal také nový přestupkový zákon v § 2 odst. 1. Zdejší soud proto musel posoudit, zda v souvislosti s novou kodifikací procesního přestupkového práva, kam lze nově zařadit také institut správního deliktu (nově přestupku) provozovatele vozidla, nenabyt účinnosti právní úprava pro žalobkyni příznivější. Byť novelizací § 125f zákona o silničním provozu zákonem č. 183/2017 Sb. došlo ke změně terminologie, podle přesvědčení zdejšího soudu ke změně zákona ve prospěch žalobkyně nedošlo. Zdejší soud tedy v nyní posuzované věci vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s (při zohlednění trestního charakteru věci).
13. Žalobkyně namítá, že z výroku prvostupňového rozhodnutí nevyplývají všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu a že skutek není popsán dostatečně určitě. Výrok obsahuje místo (pozemní komunikace Opletalova 6 v Brně), datum (8.10.2014) i čas (12:15 hodin) protiprávního jednání včetně vymezení zákonné povinnosti řidiče, která nebyla dodržena (neoprávněné zastavení nebo stání a tím porušení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu). Podle zdejšího soudu jsou tedy skutkové okolnosti vymezeny ve výroku prvostupňového rozhodnutí dostatečně konkrétně tak, aby nemohlo dojít ke dvojímu potrestání za jeden skutek. Nebylo přitom nutné, aby porušení povinnosti dle § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu bylo ve výroku konkretizováno tím, že řidič vozidla žalobkyně užíval chodníku (jiný zákaz ostatně toto zákonné ustanovení neobsahuje). Zcela postačilo, pokud tato okolnost (tj. že vozidlo stálo dvěma koly na chodníku) byla uvedena v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
14. To, že vozidlo žalobkyně dne 8.10.2014 v 12:15 hodin bylo zaparkováno na chodníku, je dostatečně patrné z fotografií žurnalizovaných ve správním spisu, zejména pak z fotografií na č.l. 2 a 3. Dle § 53 odst. 2 zákona o provozu o silničním provozu jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak – pro určitost výroku tedy není rozhodné, zda vozidlo na chodníku zastavilo či stálo, neboť řidič vozidla nesmí chodníku vůbec použít. Namítá-li žalobkyně, že se žalovaný a prvostupňový správní orgán nedostatečně zabývali

otázkou, zda vozidlo bylo umístěno na chodníku, nedává jí zdejší soud zapravdu. Pojem „chodník“ není v žádném právním předpisu vymezen. Při posuzování, zda se v dané věci jednalo o chodník, je rozhodující faktický stav na místě, k jehož prokázání postačují pořízené fotografie (shodně aktuální rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.1.2018, č.j. 6 As 333/2017-31). Z fotografií žurnalizovaných ve správním spisu je patrné, že vozidlo stálo zadní nápravou mimo silnici ohraničenou obrubníkem. Prostor lemující silnici, na kterém parkovalo vozidlo žalobkyně zadní nápravou, svým charakterem (obrubník, zámková dlažba, chodci v pozadí) nepochybně naplňuje znaky chodníku, jak je tento termín běžně vnímán.

15. Žalobkyně dále namítá, že jí nebyla sdělena jména oprávněných úředních osob. Je pravdou, že žalobkyně již v odporu ze dne 15.7.2015 žádala „...o sdělení jmen všech oprávněných úředních osob ve věci, za účelem posouzení případného vznesení námítky podjatosti...“. Podle § 15 odst. 4 správní orgán na požádání informuje účastníka řízení o tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou. Prvostupňový správní orgán tedy pochybil, jestliže žalobkyni nesdělil, kdo byl v dané věci oprávněnou úřední osobou. Podle § 15 odst. 4 správního řádu se o tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou, provede záznam do spisu. Správním spisem prochází až záznam o změně pověřené úřední osoby ze dne 19.8.2015, č.j. ODSČ-90369/15-11, ze kterého soudu vyplývá, že nově byla za oprávněnou úřední osobu určena Bc. J. P. Listiny vyhotovené před tímto záznamem byly vyhotoveny Ing. A. L. a tato skutečnost byla z listin (výzva provozovateli vozidla ze dne 5.12.2014 a příkaz ze dne 7.7.2015) seznatelná. Taktéž z listin vyhotovených po provedení záznamu o změně úřední osoby je patrné, že oprávněnou úřední osobou byla nově Bc. J. P. Byť tedy prvostupňový správní orgán pochybil také v tom, že neučinil při zahájení řízení záznam o tom, kdo je oprávněnou úřední osobou (Ing. L.), byla oprávněná úřední osoba žalobkyni (jejímu zmocněnci) známa z listin vyhotovených prvostupňovým správním orgánem. Nejpozději od okamžiku, kdy byly žalobkyni (jejímu zmocněnci) tyto listiny doručeny, mohla žalobkyně namítat podjatost úředních osob dle § 14 odst. 2 správního řádu. Dle § 14 odst. 2 správního řádu se k námítce podjatosti nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námítku neuplatnil. Žalobkyně námítku podjatosti v průběhu správního řízení nevznesla, a proto ani zdejší soud k takové námítce podjatosti uplatněné v žalobě přihlédnout nemohl. Navíc vyšší frekvence výskytu věcí, ve kterých vystupuje totožný zmocněnec před správním orgánem, pochybnost o nepodjatosti oprávněné úřední osoby nezakládá. Byť tedy prvostupňový správní orgán pochybil, jestliže žalobkyni neposkytl informaci o oprávněných úředních osobách, byla tato informace pro žalobkyni zjiitelná z jí doručovaných listin a pochybení prvostupňového orgánu proto nezákonnost napadeného i jemu předcházejícího rozhodnutí nezakládá.
16. Namítá-li žalobkyně zásah do práv na spravedlivý proces z důvodu vydání napadeného rozhodnutí bez nařízení ústního jednání, ani v tom jí zdejší soud nedává zapravdu. Podle § 49 odst. 1 správního řádu nařídí správní orgán ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Ze zákona o silničním provozu nevyplývá, že by muselo být v rámci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařízeno ústní jednání (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.3.2016, č.j. 1 As 166/2015-29). Ve vztahu k čl. 6 Úmluvy o ochraně práv a základních svobod pak Evropský soud pro lidská práva kupříkladu v rozhodnutí ze dne 17.5.2011 ve věci Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, uvedl, že zásahem do práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Úmluvy není

absence ústního projednání dopravního přestupku, jestliže správní spis obsahuje dostatečné podklady a obviněný měl možnost zpochybňovat spáchání přestupku v písemném vyjádření před správními orgány i soudy. Ze správního spisu nejsou patrné okolnosti, které by svědčily pro nutnost nařídít ústní jednání, a stejně tak žalobkyně vyjma obecných tvrzení neuvedla nic, co by mělo vést k závěru o nezbytnosti nařízení ústního jednání. Žalovaný tedy nepochybil, jestliže nenařídil ústní jednání ve věci.

17. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30.3.2016, č.j. ODSČ-90369/15-36, původní prvostupňové rozhodnutí ze dne 2.2.2016, č.j. ODSČ 90369/15-27, zrušil, neboť žalobkyně nebyla prvostupňovým správním orgánem zpravena o provádění důkazů mimo ústní jednání dle § 51 odst. 2 správního řádu. Žalobkyně tedy byla následně výzvou ze dne 5.5.2016, č.j. ODSČ-90269/15-38, informována o tom, že dne 23.5.2016 v 8:30 hodin budou provedeny důkazy mimo ústní jednání. Při provádění důkazu listinou se přitom „pouze“ přečte nebo sdělí její obsah (§ 53 odst. 6 správního řádu). Z listiny „obsah spisu“, která uvozuje prvostupňový správní spis, zdejšímu soudu vyplývá, že listinné podklady, ze kterých prvostupňový správní orgán vycházel (zejména fotodokumentace), byly do správního spisu vloženy již dne 19.6.2015. Z povahy věci tedy důkaz listinou nepřináší účastníkovi řízení přidanou hodnotu oproti kupříkladu důkazu výsledkem svědka, v rámci kterého může účastník všemi vjemy vnímat provádění důkazu (celková důvěryhodnost svědka, pohotovost svědka při formulaci odpovědi apod.). To, že žalobkyně nebyla v oznámení ze dne 5.5.2016 vyzvána k účasti při provedení důkazů mimo ústní jednání, nezákonnost prvostupňového rozhodnutí nezpůsobuje - zmocněnec žalobkyně je zdejšímu soudu znám jako specialista na správní trestání v oblasti dopravy, kterému musel být smysl výzvy dle § 51 odst. 2 správního řádu zcela zřejmý.
18. Zdejší soud tak má za to, že žalovaný aplikoval správní právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náhrada nákladů řízení

19. O nákladech řízení účastníků bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla soudem přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6. září 2018

David Raus, v.r.
předseda senátu